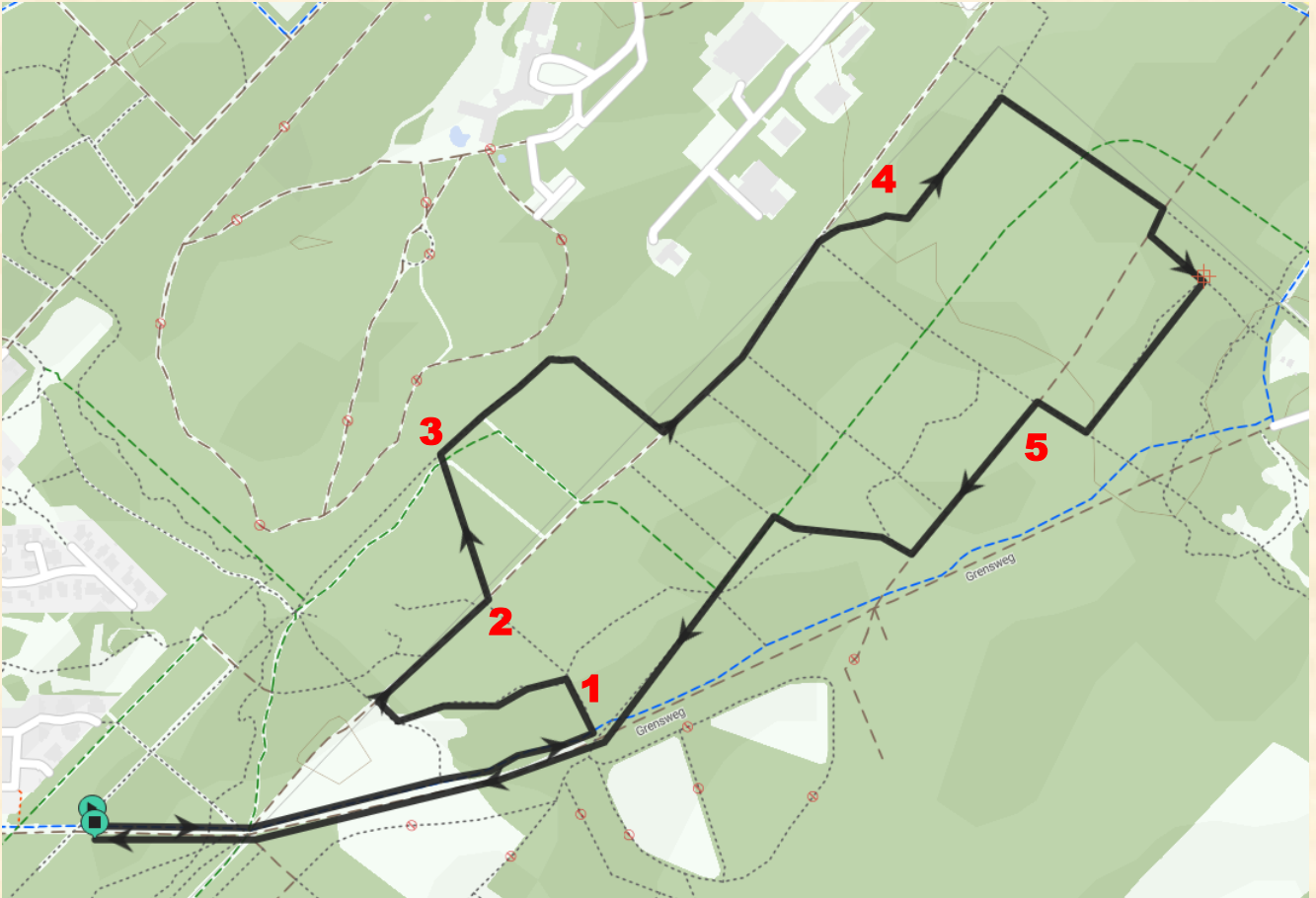

De Duinen van Hoog Kanje bij Zeist

Route 4,4 km. Voor de GPS RouteYou versie, [klik hier](#).

De door Staatsbosbeheer gemarkeerde wandelroute fungeert tevens als Geopad. Wanneer die wordt gevolgd krijg je een goed beeld van de bodem- en reliëfkenmerken.

Hoog Kanje is een gebied met afwisselend kleine markante heuvels, heuvelpartijen, ruggen en vrij vlak terrein. Er komt zowel naaldhout als heide met oude vliegdennen voor. Dat maakt de wandeling gevarieerd en aantrekkelijk. De route wordt beschreven vanuit een parkeerterreintje aan de Grensweg.

1. De route loopt eerst door een gebiedsdeel met heide en vliegdennen. Vrijwel vlak terrein wisselt er af met enkele markante kleine heuvels en ruggen. Een van de ruggetjes kruist al spoedig het pad. Daar moet linksaf worden geslagen. Het pad loopt op en neer en leidt naar een fraai uitzicht op het meters lager gelegen heideveldje bij de achtsprong.

2. Na het passeren van het dijkachtige ruggetje loopt de gemarkeerde route naar de noordwestrand van het deelgebied Hoog Kanje.

3. Aan de noordwestkant van Hoog Kanje sla je rechtsaf. De route loopt daarna honderden meters (dicht) langs de randen van het wandelgebied. In verband hiermee wordt achtereenvolgens rechts- en linksaf geslagen. Bij de noordwestrand van het terrein gaat de wandeling door een reliëfrijk duingebied. Dat was hier en daar nog tot in het begin van de 20ste eeuw een zandverstuiving.

4. Ter hoogte van het KNVB Sportcentrum gaat de wandeling naar een gebied waar weinig winderosie plaatsvond. De overgang naar het behouden deel van de dekzandmantel uit de laatste ijstijd wordt gevormd door een steil hellinkje. Het slechts weinig verstoven gebied is begroeid met zwaar naald- en loofhout. Daar zijn plekken open gekapt om het bos de gelegenheid te bieden zich op een natuurlijke wijze te verjongen.

5. Een eindje verder is er opnieuw een duingebied te zien. In het zicht daarvan sla je rechtsaf. De route loopt dan door de duinen naar een plek waar de grindrijke smeltwaterafzettingen niet onder het dekzand kwamen te liggen of weer door winderosie werden blootgelegd. Opvallend is het ruggetje op het oppervlak van de smeltwaterafzettingen. Voorbij het ruggetje leidt de wandeling ten slotte langs een aantal geïsoleerde duintjes en geeft uitzicht op een mogelijke grafheuvel.

Toelichting

Hoog Kanje is een ten oosten van Zeist gelegen, langgerekt natuurlijk wandelgebied met afwisselend kleine hoogten en vrij vlak terrein. Het is grotendeels begroeid met bos, maar aan de zuidwestkant ligt een heideterrein met oude vliegdennen. Hoog Kanje is de zuidwestelijke uitloper van de staatsboswachterij Austerlitz. Die strekt zich uit over een groot gebied van de zuidwestelijke flank van de Utrechtse Heuvelrug.

Bij de opbouw en vormgeving van de ondiepe ondergrond speelden smeltwater en de wind een belangrijke rol. Het smeltwater deed dit al ca. 150.000 jaar geleden tijdens de Scandinavische landijsbedekking. De wind was vooral belangrijk tijdens en na de tienduizend jaar geleden geëindigde laatste ijstijd.

Het smeltwater zorgde eerst voor een pakket grindrijke zanden. Enkele tienduizenden jaren geleden dekte de wind de meeste plaatsen toe met een fijnzandige mantel. Het oppervlak daarvan kreeg daarna een golvend reliëf. Na de laatste ijstijd raakte het gebied begroeid met bos dat later vooral uit eiken en berken bestond.

Door houtkap en begrazing veranderden de natuurlijke loofbossen steeds meer in steppe- en heidevegetaties. Als gevolg van een sterke uitloging kreeg de bovengrond een asgrauwe kleur. Daaronder werden in de bodem humus houdende donkere banken gevormd. Dat gebeurde als gevolg van de opeenhoping van de weggespoelde bodembestanddelen. Op deze wijze ontstond een tegenwoordig als haarpodzol bekend bodemtype. Dat droogde niet zo snel uit door het vocht vasthoudende vermogen van de erin aanwezige humus.

Sinds de Middeleeuwen kwam door herhaaldelijk afplaggen van de uitgeloopte bovengrond los zand aan de oppervlakte te liggen. Daar ontstonden op droge plekken zandverstuivingen die plaatselijk nog tot in het begin van de 20ste eeuw voorkwamen. De verstuivingen leidden veelal tot het ontstaan van een grillig reliëf met koepelvormige heuveltjes, plateauachtige hoogten en dijkvormige ruggetjes. Die laatste zijn terug te vinden in Hoog Kanje.

Al omstreeks 1800 werd begonnen met de herbebossing van de heidevelden bij Zeist. Dit was toen een aangelegenheid van enkele particuliere grootgrondbezitters. In de 19^e eeuw werd de meeste hei bij Zeist bebost. Ten noordwesten van het wandelgebied bleef echter nog een stuk hei behouden. Hier bleven toen ook nog zandverstuivingen mogelijk.

In 1939 kocht Staatsbosbeheer de grote landgoederen Wallenburg en Austerlitz waardoor de staatsboswachterij Austerlitz ontstond. Staatsbosbeheer markeerde er in het deelgebied Hoog Kanje een wandelroute van drie kilometer. Die wordt in deze brochure als geopad beschreven.

Alle rechten met betrekking tot de tekst en het kaartmateriaal uit deze uitgave berusten bij stichting Telluris. Persoonlijk gebruik van de uitgave is toegestaan maar niet voor zakelijke en commerciële doeleinden tenzij dit schriftelijk met de rechthebbende(n) is overeen gekomen. Voor de foto's is de rechthebbende Stichting Geopark Heuvelrug i.o. of haar rechtsopvolger.